

ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНИЙ ПРОЕКТ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ ВИЩОГО ТЕХНІЧНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Сучасне суспільство поступово трансформується в інформаційне суспільство. При цьому змінюється характер людської діяльності, що зумовлює необхідність цілеспрямованої підготовки молодшої людини до активного життя і праці в умовах нового мінливого інформаційного суспільства.

Актуальним є формування інженера-інтелектуала, носія високого рівня інтелектуальної культури та інноваційного мислення, орієнтованого на нововведення та прогресивний розвиток виробництва. Такий інженер усвідомлює свою відповідальність перед суспільством за збереження сучасної цивілізації. «Він не тільки знає, що і як робити, але й хоче робити (ставлення), знаходить нестандартні рішення (проекування), взаємодіє і досягає консенсусу з іншими (діалогізування) тощо» [1].

Сьогоднішній інженер має перш за все вміти орієнтуватися в безмежному вирії інформації, долаючи при цьому комунікативні бар'єри, а отже володіючи іноземними мовами на рівні, необхідному для професійного спілкування.

В соціологічних та економічних дослідженнях існує поняття, яким, на нашу думку, не можна нехтувати і в педагогічних дослідженнях. Це поняття інформаційної мобільності (в педагогічних дослідженнях вказують на інформаційну компетентність), що передбачає спроможність оперативно збирати, опрацьовувати, аналізувати, узагальнювати і використовувати постійно зростаючі потоки інформації у вирішенні не тільки особистих, а й професійних задач. При цьому, з одного боку, від професіонала вимагають швидких рішень, а з іншого боку – твердих, що потребують певного обдумування. Більш того, чим швидше виникають зміни, тим більше потрібно інформації, щоб найбільш ефективно на неї реагувати. Ідея нового постіндустріального суспільства Е.Тоффлера позначена привалюванням знання, освіти та інформації. Велике розмаїття суперечливих ідей сприяє «інтелектуальній безпорадності людей». Е.Тоффлер наголошує, що професійна компетентність нині залежить від високого рівня інтелектуальної мобільності людини, де калейдоскоп образів вимагає швидкої реакції, адже їх прив'язка до реальності настільки стрімка і плинна, що досить легко може відірватися [4].

Одним із видів роботи, що реалізує завдання навчити орієнтуватися в потоках інформації й, водночас, формувати навички спілкування іноземною мовою, є телекомунікаційний проект (ТКП).

Як інформаційно-освітня технологія, телекомунікаційний проект наразі проходить стадію становлення й активного розвитку. За визначенням Є. Полат,

під навчальним телекомунікаційним проектом розуміють спільну навчально-пізнавальну, дослідницьку, творчу або ігрову діяльність студентів-партнерів, що організована на основі комп'ютерної телекомунікації, має загальну проблему, мету, узгоджені методи, способи діяльності і спрямована на досягнення результатів діяльності [3].

І. Орлова розмежовує поняття «сітьовий проект» і «телекомунікаційний проект». Останній вона розглядає як «спільну діяльність студентів-партнерів, що організована на основі комп'ютерної телекомунікації, має загальну проблему, спрямовану на досягнення результату, орієнтовану на вивчення конкретної теми або розділу, і складає частину навчального курсу або курсів. Сітьовий навчальний проект на відміну від телекомунікаційного передбачає використання навчального часу, відведеного за програмою на вивчення даної теми чи розділу» [2: 84].

Виконання навчального ТКП, за І. Орловою [2]., передбачає певний інформаційний діапазон, тобто вміння студента орієнтуватися у великій кількості інформаційних джерел (письмових, усних, тощо), відбираючи тільки ті факти, відомості, що допоможуть йому якнайкраще презентувати предмет свого дослідження, виключаючи при цьому другорядні деталі.

Інформаційний діапазон включає в себе дослідницький та мовний аспекти. Перший передбачає вміння вибирати з численних проблем найактуальніші, максимально пов'язані з темою проекту. При цьому студент повинен володіти навичками узагальнення прочитаного матеріалу, робити самостійні висновки. Мовний же аспект розглядають як вміння студента самостійно засобами іноземної мови описати або усно викласти хід та результати свого дослідження.

Дослідники доводять, що розумна інтеграція ТКП в навчальний процес дозволяє використовувати іноземну мову як реальний засіб спілкування. Успішна інтеграція ТКП у процес навчання іноземних мов у вищому технічному навчальному закладі можлива через те, що:

- основою ТКП є особистійно-орієнтований та компетентністний підходи;
- ТКП розвиває творчий потенціал студентів;
- ТКП передбачає активне використання автентичних матеріалів, представлених в Інтернеті;
- ТКП передбачає наявність міжпредметних зв'язків;
- ТКП будується на дослідницько-пізнавальній співпраці студентів і викладачів;
- в процесі реалізації ТКП відбувається навчання в атмосфері співпраці і відповідальності студентів за успіх виконання проекту в цілому;
- ТКП сприяє підвищенню активності і мотивації до пізнавальної діяльності учасників;
- ТКП орієнтований на інтереси і цілі його учасників, передбачає свободу вибору змісту і методів навчання;

- в процесі виконання ТКП відмічено високий рівень комунікації студентів, що забезпечує можливість знайомства учасників проекту з різними культурами та точками зору на одну проблему;
- ТКП сприяє зростанню інформаційної культури його учасників;
- результатом діяльності над ТКП стає формування комунікативної, самоосвітньої та інформаційної компетентностей [2].

Успішна інтеграція ТКП у процес навчання іноземних мов у вищому технічному навчальному закладі можлива через те, що:

Для успішного застосування ТКП в навчанні іноземної мови потрібно знати основні особливості даної технології, вимоги до організації та до учасників проекту, етапи його виконання. Тоді телекомунікаційний проект стане важливим засобом формування як інформаційної, так і самоосвітньої й комунікативної компетентностей як складових компонентів професійної компетентності майбутнього інженера.

Література:

1. Біла книга національної освіти України / Акад. пед. наук України; за ред. В. Г. Кременя. – К., 2009.
2. Орлова, И. А. Телекоммуникационное проектирование как средство формирования самообразовательной компетентности студентов технических вузов (на материале английского языка) : дис... канд. пед. наук: 13.00.08 / И. А. Орлова. – Санкт-Петербург, 2009. – 240 с.
3. Полат, Е. С. Теория и практика дистанционного обучения / Е.С. Полат. - М. :Издательский центр «Академия», 2004. – 416 с.
4. Тоффлер Е. Третья волна / Елвін Тоффлер [Пер. з англ. А. Євси] / за ред. В. Шовкуна – К.: Вид. дім «Всесвіт», 2002. – 480 с. – Пер. За вид. The Third Wave. Alvin Toffler. Bantam books. New York * Toronto * London* Sydney *Auckland, 1980.